

a okresních kulturních instancí bude v praxi uskutečňovat zásadu, že veškeré kulturní statky jsou veřejným majetkem pracujícího lidu, nikoliv tedy výsadou majetných a předmětem soukromopodnikatelského obchodu.

8. Sociální komise Národních výborů zajistí důstojnou podporu rodinám padlých národních hrdinů, podporu nemocných a zraněných obětí nacistického teroru i v době první desorganizace i podporu přechodně nezaměstnaným, rozdělení bytů a osobního majetku Němců a zrádců rodinám postiženým bombardováním a nacistickým terorem. Sociální komise stane se nástrojem pravé solidarity všech českých pracujících.

Z reprezentantů okresních národních výborů vytvoří se v prvních týdnech po osvobození Zemské národní výbory.

Občané, soudruzi, bratři!

Všechny síly národního odboje, které pracují dosud odděleně, musí se v těchto dnech spojit a spolupracovat na základně, kterou jsme načrtli. Připravujte se k veřejnému vystoupení na schůzích voličů, na nichž složíte účty ze své činnosti.

AÚD KSČ Praha. 1945/812. Cykl.

[243]

1945, 1. květen. Uherské Hradiště. — Provolání partyzánské brigády Jana Žižky a národního výboru, připravené k příležitosti osvobození města Sovětskou armádou, s vytyčením pracovního programu národního výboru.

Provolání¹

I. čl. partyzánské brigády Jana Žižky a národního výboru v Uh. Hradišti k občanům Uh. Hradiště!

V radostném pohnutí, že dočkali jsme se po šestiletém utrpení a národním ponížení osvobození, vítáme v našem městě bratrskou Rudou armádu, naši osvoboditelku od krvavého jha nenáviděných německých utlačovatelů a jejich prokletých protektorátních pomahačů.

Nad naším městem zavlály znovu prapory republiky a dnešním dnem byla opět obnovena plná suverenita československého státu. Tím pozbyly moci dosavadní státní a městská správa, odvozující svou pravomoc od německého okupačního režimu.

V plném souhlasu s vládním prohlášením naší československé vlády a z rozkazu velitele I. čl. partyzánské brigády jako představitelky domácího odboje, prohlašujeme jménem našeho lidu:

Správu veškerých státních, zemských a městských záležitostí převzal Národní výbor v Uh. Hradišti. Občanstvo je povinno příkazů tohoto svého jedině oprávněného orgánu naší obnovené lidové demokracie bezpodmínečně uposlechnouti. Státní a jiné veřejné úřady a podniky podřizují se jeho pravomoci. Úřadují po provedení nutné očisty dále dle čl. zákonů a nařízení své vlády, tlumočených jim Národním výborem. V jejich úřadování musí však všude zavládnouti nový duch naší lidové demokracie.

Vyzýváme občanstvo, aby zachovalo klid a veřejný pořádek. Rozkrádání veřejného majetku a majetku Němci opuštěného, ježto v obou případech jde o majetek celého národa, bude přísně stíháno. Národní výbor sám určí jak s ním bude naloženo. Proti rušitelům veřejného pořádku bude zakročeno s partyzánskou řízností.

¹ I. československá partyzánská brigáda Jana Žižky z Trocnova byla prvním vojenským partyzánským tělesem operujícím v českých zemích, organizovaným a řízeným Ukrajinským štábem partyzánského hnutí v Kyjevě. Na jaře 1945 vyrostla v téměř dvoutisícovou brigádu. Veda partyzánskou válku proti německým okupantům na Valašsku, v Hostýnských horách i v jiných částech Moravy.

Občanstvo nechť dbá pokynů a nařízení velitelů Rudé armády. Svou ochotnou spoluprací nechť aspoň nepatrnou částí splácí svůj veliký dluh za její oběti pro naše osvobození.

Do provedení reorganisace četnického a policejního sboru vykonávají policejní pravomoc i členové partyzánských oddílů.

Občanstvu nařizujeme:

Se svých domů, příbytků a obchodů odstraňte znaky bývalé státní moci a vše, co připomíná nenáviděný režim.

Obchodní a průmyslové podniky, které byly pod německou správou, pracovaly pro německou brannou moc a ty, jejichž zřízení bylo povoleno teprve za německé okupace, provedou bilanci a předloží ji na vyzvání Národnímu výboru, který rozhodne o jejich dalším provozu a případných osobních změnách v jejich vedení.

Dělníci, rolníci, veřejní a soukromí zaměstnanci a živnostníci, plňte své povinnosti, jež máte ku svým spoluobčanům, abyste přispěli k rychlému obnovení pravidelného života v našem městě i kraji!

Pokud jde o rozřešení všech naléhavých otázek, jako: zajištění nerušeného chodu veřejného zásobování, přísného trestání předražování, napravení křivd, spáchaných bývalým režimem, zajištění a rychlé potrestání veřejně známých německých zlosynů a národních zrádců, souzení kolaborantů nově ustaveným mimořádným soudem, zajištění práv dělnictva na správě závodů, přidělení půdy bezzemkům a drobným rolníkům atd., očekávejte v klidu dalších příkazů Národního výboru, který prost vši byrokratické zdlouhavosti bude je řešit rychle, důsledně a v duchu lidové demokracie.

Znovu obnovený stát je národním státem Čechů a Slováků a bude sloužiti pouze potřebám lidu. Národní výbor plně proto spoléhá na spolupráci všech věrných Čechů, kteří zůstali za všech okolností věrni svému národu, státu a presidentu dr. Benešovi. Ve své činnosti se bude opíratí především o generaci středních a mladších let, která je většinou prosta nemravných politických metod bývalých agrárních politiků a družstevníků a jiných reakčních stran s protidemokratickými sklony a opravňuje tím naději, že bude zájmy národa a státu hájiti nesobecky a obětavě.

Ať žije naše osvobozená čsl. republika a její pres. dr. Beneš!

Ať žije naše osvoboditelka hrdinná a vítězná Rudá armáda a její vůdce velký maršál Stalin!

Ať žije velitel osvobozující armády maršál Malinovský a jeho stateční vojáci!

Čest, sláva a nehynoucí vděčnost našim národním mučedníkům!

Ať žije a vzkvétá naše osvobozené město!

Za I. čsl. par. brig. Jana Žižky

maj. R. A. Murzin

Za nár. výbor

Emil Žejglic

Vel. oper. part. skupiny

Výkonný

AÚD KSČ Praha. 1945/8. Tisk.

[244]

1945, 1. květen. Košice. — Zpráva „Pravdy“ o schůzi přípravného výboru Svazu slovenských partyzánů.

Partizánskeho ducha do slovenského života!

26. apríla bola v Útulku partizánov v Košiciach schôdzka prípravného výboru Svazu partizánov na Slovensku.¹ Schôdzku otvoril kapitán Jaroslav Šolc, ktorý v svojej reči zhodnotil prá-

¹ Svaz slovenských partizánov byl založen v dubnu 1945 v Košicích jako masová organizace partyzánů. Zprávu o ustavení přípravného výboru Svazu slovenských partizánov přinesla košická „Pravda“ 14. dubna 1945. „Pravda“ tehdy odmítla ve svém komentáři pokusy o zneuznávání partyzánů a zdůraznila, že slovenské partyzány čeká ještě mnoho práce jak v boji proti fašismu, tak při budování nové republiky. V celoslovenském měřítku došlo